Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2022/0135(COD)

16.9.2022

***I
NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/1806, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Kuvajt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Erik Marquardt

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

Pozměňovacích návrhy Parlamentu předložené ve dvou sloupcích

Vypuštění textu je označeno ***tučnou kurzivou*** v levém sloupci. Nahrazení je označeno ***tučnou kurzivou*** v obou sloupcích. Nový text je označen ***tučnou kurzivou*** v pravém sloupci.

První a druhý řádek záhlaví každého pozměňovacího návrhu označují příslušnou část projednávaného návrhu aktu. Pokud se pozměňovací návrh týká existujícího aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je v záhlaví mimo to na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká.

Pozměňovací návrhy Parlamentu v podobě konsolidovaného textu

Nové části textu jsou označeny ***tučnou kurzivou***. Vypuštěné části textu jsou označeny symbolem ▌ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí ***tučnou kurzivou*** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtne. Výjimečně se neoznačují změny výlučně technické povahy, které provedly příslušné útvary za účelem vypracování konečného znění.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....9

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/1806, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Kuvajt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2022)0189),

– s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 77 odst. 2 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C9-0160/2022),

– s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na článek 59 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A9-0000/2022),

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;

2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;

3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 3

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(3) ***Kuvajt*** a Katar ***představují nízké riziko nelegální migrace do Unie a*** vydávají biometrické pasy v souladu s normami Mezinárodní organizace pro civilní letectví. ***Bezpečnostní spolupráce s těmito zeměmi se v posledních letech zintenzivnila. Pokud jde o hospodářské***	(3) ***Na základě hodnocení Komise splňují Kuvajt*** a Katar ***kritéria stanovená v nařízení (EU) 2018/1806, což umožňuje jejich zařazení na seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni. Obě země také*** vydávají biometrické pasy v souladu s normami

zájmy, ***Kuvajt*** a ***Katar jsou důležitými hospodářskými partnery Unie***, ***zejména*** v ***oblasti energetiky. Ačkoli*** v oblasti lidských práv a základních svobod přetrvávají ***problémy, Kuvajt*** a ***Katar procházejí procesem*** společenské ***transformace*** a ***dosahují zlepšení, pokud jde*** o ***práva žen***, ***pracovní práva***, ***svobodu náboženského vyznání a mezináboženský dialog***, ***a očekává se***, ***že tento pokrok*** a ***reformy budou pokračovat***. ***Dlouhodobé přínosy bezvízového cestování do EU mohou posílit pozitivní trendy v těchto oblastech***.

Mezinárodní organizace pro civilní letectví. ***Jak je však uvedeno v hodnocení Komise (pracovní dokument útvarů Komise o splnění kritérií uvedených*** v ***článku 1 nařízení (EU) 2018/1806 ze strany Kuvajtu a Kataru)***, ***ve výroční zprávě EU o lidských právech*** a ***demokracii ve světě za rok 2021, kterou pro jednotlivé země vypracovala ESVČ***, ***a*** v ***různých zprávách nevládních organizací,*** v oblasti lidských práv a základních svobod přetrvávají ***v Kuvajtu*** a ***Kataru mnohé problémy a závažné obavy navzdory nedávné a stále probíhající*** společenské ***transformaci*** a ***legislativním změnám. V zájmu zaručení efektivity tohoto osvobození od vízové povinnosti a jeho úplné vzájemnosti by měla dohoda*** o ***zrušení vízové povinnosti zajistit***, ***aby byly odstraněny veškeré překážky bránící čerpání výhod bezvízového cestování při překračování vnějších hranic členských států tak***, ***aby byl umožněn přístup pro všechny bez diskriminace***, ***zejména nezávislý přístup k cestování pro ženy***, ***příslušníky komunity LGBTQ+*** a ***osoby bez státní příslušnosti***. ***Tyto podmínky by se měly odrazit ve dvoustranných dohodách o zrušení vízové povinnosti, které mají být uzavřeny mezi Unií a těmito zeměmi.***

Or. en

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 3 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(3a) Kromě toho je třeba vést s Kuvajtem a Katarem plnohodnotný oficiální dialog o lidských právech, který povede ke hmatatelným zlepšením a úspěchům např. v oblasti pracovních práv, včetně práv migrujících pracovníků, práv žen, práv LGBTQ+ osob, svobody náboženského vyznání, zákazu mučení,

svobody projevu, práva na shromažďování a zákazu trestu smrti. Dvoustranné dohody o zrušení vízové povinnosti mezi Unií a Kuvajtem a Unií a Katarem by měly zahrnovat výslovné a konkrétní závazky v tomto směru.

Or. en

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 4

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(4) ***Státní příslušníci těchto zemí by proto*** měli být osvobozeni od vízové povinnosti pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů, a odkazy na tyto země by měly být přesunuty do přílohy II nařízení (EU) 2018/1806.	(4) ***Vzhledem k tomu, že dlouhodobé přínosy bezvízového cestování a vzájemné výměny s EU mohou posílit pozitivní trendy i v oblasti lidských práv a základních svobod,*** měli ***by*** být ***státní příslušníci těchto zemí*** osvobozeni od vízové povinnosti pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů, a odkazy na tyto země by měly být přesunuty do přílohy II nařízení (EU) 2018/1806.

Or. en

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 4 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(4a) Dvoustranné dohody o zrušení vízové povinnosti mezi Unií a Kuvajtem a Unií a Katarem by měly stanovit povinnost pravidelného hodnocení provádění jejich ustanovení ze strany Komise, a to i z hlediska lidských práv, aby bylo možno posoudit přínosy, úspěchy a případné zlepšení související se vzájemným zrušením vízové povinnosti.

Or. en

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 6

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(6) Osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Kuvajtu a Kataru by se nemělo uplatňovat, dokud nebudou uzavřeny dvoustranné dohody o zrušení vízové povinnosti mezi Unií a Kuvajtem a Katarem, zejména s cílem zajistit zachování plné vzájemnosti.	(6) Osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Kuvajtu a Kataru by se nemělo uplatňovat, dokud nebudou uzavřeny dvoustranné dohody o zrušení vízové povinnosti mezi Unií a Kuvajtem a Katarem, zejména s cílem zajistit zachování plné vzájemnosti. ***Uzavření dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti mezi Unií a Kuvajtem a Unií a Katarem by nemělo záviset na uzavření dvoustranných dohod v jiných politických oblastech, jako je navracení nebo zpětné přebírání osob, ani by s nimi nemělo být nijak spojeno.***

Or. en

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 6 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(6a) Po vzoru stávajícího procesu týkajícího se Kuvajtu a Kataru jakožto dohod nové generace podle nařízení (EU) 2018/1806 by měla Komise urychleně posoudit situaci dalších třetích zemí, které by případně mohly být způsobilé ke zrušení vízové povinnosti, zejména Ománu a Ekvádoru, s ohledem na příslušnou regionální soudržnost.

Or. en

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Cílem návrhu Evropské komise je změnit nařízení (EU) 2018/1806 tak, aby státní příslušníci Kuvajtu a Kataru byli osvobozeni od vízové povinnosti při překračování vnějších hranic členských států pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů. Právním základem návrhu je čl. 77 odst. 2 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Navrhované nařízení bude představovat rozvoj schengenského *acquis*.

Třetí země, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni, se určují na základě individuálního posouzení různých kritérií stanovených v článku 1 nařízení (EU) 2018/1806. Tato kritéria zahrnují „[...kritéria týkající se mimo jiné] nedovoleného přistěhovalectví, veřejného pořádku a bezpečnosti, hospodářských přínosů, především z hlediska cestovního ruchu a zahraničního obchodu, a vnějších vztahů Unie s dotčenými třetími zeměmi, včetně zejména zvážení otázky lidských práv a základních svobod, jakož i důsledků regionální soudržnosti a vzájemnosti“.

Aby bylo osvobození od vízové povinnosti účinné, bude muset každá z obou zemí a EU uzavřít dohodu o zrušení vízové povinnosti, která bude obsahovat záruky ve vztahu ke kritériím nařízení (EU) 2018/1806, které odůvodňují osvobození od vízové povinnosti. Po uplatnění navrhovaného osvobození od vízové povinnosti lze v případě, že není zajištěna úplná vzájemnost v oblasti víz nebo pokud je bezvízový režim zneužíván, nebo v případě zneužití v důsledku osvobození od vízové povinnosti, použít mechanismy vzájemnosti a pozastavení podle nařízení (EU) 2018/1806.

Cestující v bezvízovém režimu budou na vnějších hranicích EU i nadále podléhat kontrole, zda splňují požadavky pro vstup, a to i prostřednictvím kontroly Schengenského informačního systému a vnitrostátních databází členských států. Dále se bude na tyto cestující bez vízové povinnosti navštěvující schengenský prostor vztahovat systém vstupu/výstupu EU a Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS), jakmile budou tyto systémy plně funkční.

Kuvajt i Katar jsou důležitými ekonomickými partnery Unie, zejména v oblasti energetiky a s ohledem na cíle EU diverzifikovat své dodávky energie. Spolupráce mezi EU a Kuvajtem a Katarem se také v posledních letech posílila v několika oblastech politiky, např. v oblasti bezpečnosti na dvoustranné úrovni i prostřednictvím Rady pro spolupráci zemí Zálivu. Navíc Kuvajt i Katar vydávají biometrické pasy.

V oblasti lidských práv a základních svobod však přetrvávají vážné obavy a nedostatky. Navzdory nedávným legislativním reformám a politickým iniciativám stále přetrvává mnoho problémů v řadě oblastí i v prosazování nově přijatých právních předpisů, jak poukázala např. Komise ve vlastním hodnocení, výroční zpráva EU o lidských právech za rok 2021 vypracovaná ESVČ a výroční zprávy Amnesty International a Human Rights Watch. V této souvislosti byla věnována zvláštní pozornost pracovním podmínkám migrujících pracovníků v souvislosti s blížícím se mistrovstvím světa FIFA. Mezi další problematické oblasti patří např. práva žen a LGBTQ+ osob, svoboda náboženského vyznání, zákaz mučení, svoboda projevu, právo na shromažďování a zákaz trestu smrti.

Bezvízový status může hrát zásadní roli v podpoře partnerství mezi oběma regiony a v posilování politického dialogu a hospodářské, výzkumné, vzdělávací, kulturní a společenské

výměny. Pokračování oficiálních dialogů o lidských právech bude nedílnou součástí závazků přijatých v rámci dvoustranných dohod, které mají být uzavřeny mezi Unií a Katarem a Kuvajtem, a počítá se i s neustálým hodnocením těchto dialogů. Vzhledem k tomu, že tyto dvoustranné dohody budou první dohody přijaté v rámci nového režimu stanoveného nařízením (EU) 2018/1806, domnívá se zpravodaj, že začlenění takovýchto doložek bude pozitivní inspirací pro budoucí dohody tohoto druhu.

Zavedení bezvízového režimu má velký význam pro katarské a kuvajtské občany i pro občany EU, neboť přispěje k prohloubení mezilidských kontaktů a výměn a k posílení sociálních a kulturních vztahů. V tomto ohledu bude zásadně důležité zajistit rovný a nediskriminační přístup všech občanů obou stran dohody k výhodám vyplývajícím z bezvízového režimu.

Aby bylo možno posoudit skutečné přínosy a úspěchy plynoucí z bezvízového režimu a potenciální potřebu provést zlepšení, domnívá se zpravodaj, že je vhodné provádět pravidelná hodnocení tohoto režimu a do všech budoucích dvoustranných dohod o zrušení vízové povinnosti začlenit výslovné ustanovení o hodnocení a podávání zpráv Komisí.

S ohledem na přínosy bezvízového režimu pro obě strany by měla EU znásobit své snahy o jednání s dalšími třetími zeměmi, které mají zájem o bezvízový styk s EU. Navrhované zrušení vízové povinnosti pro státní příslušníky Kataru a Kuvajtu by mělo poskytnout Komisi impulz, aby zahájila konkrétní dialog s dalšími zeměmi na základě kritérií a postupu uvedeného v nařízení (EU) 2018/1806 a v dohledné době posoudila země, které mají o bezvízový styk zájem a mohly by splňovat podmínky.

Zpravodaj se konečně také domnívá, že přijetím tohoto návrhu Evropské komise potvrzuje Evropský parlament své odhodlání posilovat mezilidské vztahy a společenské změny v Kuvajtu a Kataru. Z tohoto důvodu a s ohledem na význam uvolnění vízové povinnosti pro občany všech zainteresovaných stran zpravodaj doporučuje, aby členové Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci tuto zprávu podpořili.